

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Sapiente Fructuoso Epistolares Libri quinque

Bonifacio, Juan

Ingolstadii, 1606

II. Eidem de commemorandis exemplis, deq[ue] illis omnibus, quæ
discipulorum animos ad virtutem excitare solent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51159](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51159)

meliora. De exemplis aliàs scribam
te, quod monetæ genus à me tibi
enumerari, vel expendi, velle te
Vale: discipulisq; & auditoribus
plurimam salutem à me.

EIDEM DE COMMEMORAN-
dis exemplis.

*Deq; iis omnibus, quæ discipulorum
ad virtutem excitare solent.*

HISTORIAM vitæ esse
stram nemo doctus ignorat
cuius narratio discipulo-
permouet animos: vitæq; sanctorum
quas Aloysius Lippomanus, Laur-
tiusq; Surius diligentissimè, ac fru-
osissimè collegerunt, commodissimè
exempla suppeditant. Ex quibus
la esse prima debent, quæ ad literarum
studiosos pertinere videbuntur.
ius generis illa sunt, quæ ab opti-
scriptoribus accepta idem Surius
dit de Hermano viro sanctissimo,
propter incensum studium erga
parentē Iosephus est appellatus:

*De vitis
Sanctorum
mensis A-
prilis.*

onim Virgo virginum sibi non inuita
respondit. Erat Hermano mira vir-
ginitas, animi magna demissio, arden-
tissima charitas, & omnium virtutum
comitatus. Sanctitatis hæc fuere prin-
cipia, quæ dicam. Literis puerulus
operam dabat, quas vt celerius arriperet,
Virginem sibi colendam, aman-
dam, & toto, vt aiunt, pectore comple-
ctendam est arbitratus. Ergò quod
ab studiis literarum vacuum tempus
habebat, in contemplanda Mariæ vir-
ginis quadam imagine consumebat:
neque de sociorum & condiscipulo-
rum ludis laborabat. Sic autem sim-
plex, sincerusque erat, vt cum muta
matris & filij, tacitaque imagine loque-
retur: daretque quidquid vel panis, vel
pomorum haberet, ipsaque sanctissimæ
matris effigies visa est aliquando ma-
num tendere, ac dilatare, & Hermani
pueri munusculum, quod dabatur, ac-
cipere. Et cum longè iam esset in vir-
tute progressus, illa eadem benignissi-
ma Dei mater, ad cuius imaginem, &
simulacrum tam frequenter Hermanus
L astabat,

astabat, illi se ostendit, pecuniâq; ma
 cum, qua inopiam subleuaret, ind teris
 uit, ad quem cùm accessisset, nu tun
 mosq; inuentos accepisset, calce ne
 quibus carebat, emit, calamos et obfo
 atramentum, & chartam. Ege est e
 enim Hermani Parentes, illaq; sup cia d
 ditare non poterant, sine quibus lit pen
 iacent. Pòst ad tantam & sanctita greg
 & sapientiæ cœlestis altitudinem, quin
 sitatemq; peruenit, vt Virginis sp sima
 sus fieret, nouusq; diceretur esse lo dum
 phus. Hæc & similia ex probatis cata f
 thoribus sumpta discipulis te die fierer
 festis adeuntibus memoriter, & iudem
 de narrabis: vt Virginem & matrem i
 honorare, atque ad vitæ finem am fratre
 perseuerent, quæ larga, benigna, mrens,
 ricors, memor, & grata, nō animis uator
 lum, sed corporibus etiam mederi aris c
 succurrere consuevit. Cum veteribus
 historiis nouas, recentesq; coniu omp
 quæ quò plus authoritatis habent, & qua
 maiorē afferunt spem omnia illis pntem
 sperè euentura, qui se immortalifest
 præpotenti Deo, eiusq; sanctissim per
 ma

matrī deuouerint. Quæ ergò ex iis li-
 teris, quas ad nos nostri quotañis mit-
 tunt, ad fouendam pietatem perti-
 nent, ea nostris discipulis ignota, &
 obscura esse non debent. Tale illud
 est ex literis annuis Austricæ prouin-
 ciæ de collegio Gręcensi: quod iisdem
 penè verbis exponam. In sacello con-
 gregationis quidam puer annos natus
 quindecim septem psalmos, & beatif-
 simæ Virginis coronã recitabat, quod
 dum ille ardēti affectu faceret, & pec-
 cata sua cum intimo cordis dolore de-
 scriberet, atq; à Domino veniam eorun-
 dem humiliter postularet, firmiter vi-
 tam in melius emendare statuens, seq;
 fratrem congregationis fore promit-
 tens, ecce Christum Dominum & Sal-
 uatorem nostrum in dextro cornu al-
 taris corona spinea redimitum, & ma-
 nibus in modum crucis ante pectus
 complicatis sese paulatim inclinantē,
 & quasi cum ipsis orare vellet, insinu-
 llo repente conspicatur: & ma-
 nifestè videt. Qua ex re puer vehemē-
 ter perterritus in collum socij iuxta se

*Hic nõ erat
 ex congrega-
 tione, sed
 cum illis o-
 rabat, qui
 erant ex so-
 dalitate,
 quam illi
 vocant S.
 Spiritus.
 Fert & se-
 os fructus
 sodalitas
 Des matris
 in collegio
 Bransber-
 gensi, cuius
 sodalitatis
 fama per-
 motus Sue-
 cæ Regis fi-
 lius pius, ac
 Catholicus
 adolescens
 quatuor*

L 2 oran-

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

*parere na-
sus hereti-
co, literas
ad eam de-
dit, et sibi
in sodalitiis
numero ef-
se liceret,
quod et ra-
rum admo-
dum est, ita
ad exemplū
maxime
profuit.*

*Ex literis
annuis pro-
vincia Po-
lonia anni
1584. scri-
ptore Nico-
lao Orlan-
dino.*

orantis corruit, omnes inclamans, fimo
 ipsi quoq; viderent, quod cum sec est q
 to Dei consilio, ipsis negatum esse diat.
 timore correpti rursus puerum erig om
 rent, cōuersus puer iterum Christo no
 intuetur, paulatim sese erigentem ab in
 quasi quædam amoris signa edente xisse
 qui modica interueniente mora mise
 dem ab oculis planè disparuit, hanc cæla
 sionem omnes qui aderant vel in nefa
 quo occupabantur religionis sen lent
 minimè vulgarem fuisse testari sol cher
 Hæc literæ, quæ etsi magna, credib go r
 tamen sunt, redamat enim Chri scela
 eos omnes, à quibus amatur ex rat, p
 mo. Quiq; à teneris (vt aiunt) vnt exto
 culis se totos pietati dedunt, qui & salu
 farium recitant, & rosarum can nem
 rem & ruborem præ se ferunt. (Inc
 sequuntur ex literis anniuersariis quo
 euntis solis Indiæ, quam Peru dicim desp
 Latinis verbis in eundem finem arde
 ponemus. Est qui noctem oret to sent
 si die postero diuinam sit hostiam dan
 cepturus: peruigilationemque ipfa
 Christianam nouus Dei cultor san tude

nans, fimo altaris Sacramento præmuniat:
 m fec est qui octona sacra diebus singulis au-
 a esse diat, quidam plagas accepit, Dei que
 m erig omnipotentis iussu cæsus grauer est,
 Christe nocte se illi per visum ostendentis, q̄
 ntem ab instituto vitæ honestæ cursu defle-
 dente xisset. Fuit qui graue scelus, quod ad-
 ora t miserat, diu sacerdotem præ pudore
 e, hanc cælans sacrosancta confessionis iura
 vel in nefaria simulatione, turpissimoq; si-
 is sen lentio violaret: huic dormienti pul-
 ri sole cherrima (vt ipsemet aiebat) se se Vir-
 redib go monstrauit, vtq; flagitium, quod
 Chri sceleratissimè, mendacissimèq; tacue-
 r ex rat, primo quoque tempore fateretur,
 t) vng extorsit, seuerissimèq; admonuit, vt si
 qui & saluus esse vellet, de integro confessio-
 n can nem ordiretur. Iuuenis item Indus
 ut. (Indorum enim facta persequimur,
 sariis quos multi falso insimulât, nequiterq;
 dicim despiciunt) castitatis tenax libidinis
 inem ardentissimis facibus inflammari se &
 ret co sentiens, & lugens, quas partim caco-
 stiam dæmones impuritatis artifices, partim
 que ipsa subdebat occasio, precatus iden-
 or san tidem ab immortali Deo, virtutumq;

L 3 custo-

*Neophyto-
 rum illius
 regionis
 hec omnis
 laus est.*

IN
 LIBRIS
 PUBLIS
 N. V.

custode, vt imminens pudori atq; in
nocentia discrimen vel morte ipsa
ceret effugere, non illa quidem
luntaria, sed naturali, & necessaria,
quanto post sacris omnibus ritè
curatis, à Deo, qui preces audierit
tempestiua morte vocatus è vita, è
vitæ huius miseris excessit. Al
eiusdem nationis, & gentis, cum
oppidum, quod sancti Sebastia
nuncupant, trium itinere dierum
sco distans venisset puer, in eoq; con
moratus aliquandiu esset, in morbu
incidit, cuius vi oppressus, vel pla
interiit, vel inusitato quodam som
arreptus ipsam mortis imaginem
duit. Nam qui aderant, extinctum
mortuumque arbitrati ad sepultura
immobile corpus infuerunt. Dur
funeri necessaria comparantur, sod
litates coguntur, & clerus accersit
adolescentis huius animæ vel è corpe
re, vt ipse semper aiebat, emissæ, v
adhuc in corpus inclusæ, cuius rei
ritatem exquirere nostrum non
soli cognitam Deo, duæ ostensæ sunt

vix aditu, progressionem, ac termino
differentes: nam post alterius finem
inferorum vidit cruciatus, sed illo al-
tero itinere confecto cœlestem Hie-
rosolymam aspexit bonis omnibus &
copiis affluentem: in hanc ingredi
parantem à sene quodam prohibitum
se esse dixit negante in ea templa adi-
tum patere illis posse, qui admissa sce-
lera confessionis Sacramento non ex-
piassent. Hæc audientem peccata
fusis lachrymis, quorum sibi ipse con-
fcius erat, aperuisse, tùm in cœli tem-
pla intromissum, & IESVM CHRIS-
TVM omnia sua luce complementem
suppliciter adorasse: mansionem in
illis beatissimis sedibus postulanti fo-
re, vt breui in illum locum rediret,
æternisq̃ue deliciis sine intermissio-
ne frueretur, esse responsum: hic
Angelum corpori animum reddidit
se, syndone constrictum clamorem
edidisse, qui corpus circumstabant,
exterritos, & expauefactos diffugif-
se, vnum animosorem, ac fortiorem
cùm se ex metu collegisset, cultro

L 4 fune-

funebre linum incidisse, iuuenem rant
 modò viuum, sed sanum etiam, & dicitu
 nè valentem reperisse, cæteros ex ra di
 ga retractos ad inauditum, & inuic mer
 spectaculū concurrisse, quæ videre rem
 ac cernerent, vix credere potuisse peric
 adolescentem, vbi iam reuixisset, ti tur
 cædotem accersisse, cui credo, pecc atter
 ta confiteretur, & visa narraret. Magna e
 verò dubitat cuncta illa ciuitas loc cios e
 nem Boccahingam (hoc enim illo ve
 nomen erat) aut à mortuis extitit nene
 aut res admirandas, & viuentibus ferias
 accessas viuū, & corporis sarcinag bis c
 uem Dei voluntate, fauoreque præ cated
 puo præuidisse. Ab hoc die Boc tes in
 hinga alio esse & animo cœpit & nitar
 tu, nilq; nec dicit, nec facit (sic eni tauro
 accepimus) cœlestibus illis visis, pndum
 digiisq; non dignum. Cùm enim a ciona
 quot annis post, in eas angustias dedisti cr
 ctus esset, vt vel mori, vel mortifer tanqu
 culpam cõmittere cogeretur, faucicance
 grauiter maluit, quàm Dei summi statu
 gem violare. In cuius rei argumetione
 tum aduerso in corpore vulnerum tum i

rant cicatrices. Mirabile illud præiu-
 m, & dicitur prudētioribus, mi pater, nar-
 os ex tra discipulis, hoc verò de acceptis vul-
 inuis neribus, quod est in narratione post-
 idere remum, cunctis exponito. Ut facere
 otuiffe periculose, quàm vel agere, vel perpe-
 isset, titurpiter malint. Historiam aliam
 o, peccat attende, quæ tuis mihi esse videtur di-
 et. Magna discipulis, quos festis diebus so-
 ras locos & comites habes in fidei Symbo-
 im in lo vel cantando, vel oppidanis expo-
 extitit nendo. Statæ solennesq; agebantur
 tibus feriæ, nostræq; Societatis homines vr-
 cinag bis cuiusdam in eadem India plateas
 e præ catechismi cantu de more complen-
 e. Boco tes in circum venerant, vbi plebis infi-
 it & vnitam multitudinē offenderunt, quæ
 fic eni tauro rum venationes expectabat. Illi
 sis, pndum spectaculi tempus appeteret, cõ-
 nimacionari cõstituunt, & auditores Chri-
 as deo sti cruci infixi præferenda imagine
 tiferat quam ad signum euocare. Indi
 fauci cancellis relictis, in quibus tauros spe-
 m mactaturi constiterant, ad audiendã con-
 gumacionem vndiq; conuolant, quos equi-
 rum etum incurfus propellere minimè po-
 tuerunt,

L 5

tuerunt,

tuerunt, nec tauri vnus cuncta reperiuntur
 te perturbantis timor absterruit, quod cruci
 erat scienter immissus, vt nostrorum ocul
 consilia frangerentur. Pergit hodie tem
 nes pater hortari, nec deseritur a feris
 rona, in quam taurus ter impetum Has
 facere aggressus, ter medio stetit ranti
 cursu, cumque vnus lancea duram etiam
 xat spacio disiunctus esset, concidunt
 nem contueri, quam proterere non disce
 luit, & cornibus disturbare. Hominem admi
 noster ille concionatus latus recepit risia
 atque hilaris & quod cognita, & quod arcer
 si pleno theatro spectata Indorum nus o
 pietas esset, & obedientiae vis eludon
 set, cui taurus cessisse videbatur. Nisi fatig
 enim Indorum oppositus concionatus eisq;
 tori profuissent, nisi caelitus esset. Dom
 iutus; taurique diuina vi repressus quam
 ror, qui illo ipso in loco, vbi habitant ranti
 cio est, duos postea alterum Aethiopicil
 pem, Hispanum alterum vulnerauit. Sole
 Moschi Graeculorum errore delatum Cum
 quippe quem cum ipso lacte suxerunt tauri
 tamen sacras imagines summa cum ferian
 neratione suscipiunt, vt ex nostris &

rum literis, librisque didicimus, sed
uit, cruci tantus honor est, ut quocunque
stron oculi inciderint, in compitis, foribus,
it hon templorumque fastigiis huius saluti-
tur a feri vexilli multa signa cernantur.
mpet. Has crucis imagines eminus illi vene-
stetir antur caput demittentes. Cominus
e dum etiam ex equis adorandi causa descen-
conco dunt, quin etiam omnibus rebus age-
rere n dis crucis signum præmittunt, itaque
Hor adnimaduersum est à nostris dū Sta-
rece rissæ versarentur, fabros murarios, qui
, & arcem construebant, non ante ma-
ndom nus operi admouere solitos, quàm sese
is elu ad omnes cruces, quæ in templorum
ur. fastigiis constitutæ erant, cõuertissent,
oncio eisq; legitimum cultum adhibuissent.
esset Domum ingredientiem crucem, vel ali-
cessus quam sacram imaginem primum vene-
abira rantur, quas imagines in omnibus do-
Eth miciliis loco honestissimo collocare
erau soleñe est, deinde domesticos salutāt.
e de Cum autem sacrã Eucharistiam sum-
suxer turi sunt, secundã, quartã, sextamq;
cum feriam sine vlllo cibo transigunt, ter-
e nota tia & quinta semel cibum capiunt,
pecca-

LIBRARIUS
MUSEI
CATHOLICI
N. V.
17

peccataq; sacerdoti confessi sabbat
 demum die Christi corpus suscipi
 Et de annuis quidem literis haec
 Licebit etiam ex libris, qui existim
 tur bene latini, quaedam vel mor
 bus respersa praecipis, vel historis
 ferta salubribus indicare discipulis
 digitos in fontes intendere. T
 nonnullae sunt Pauli Manutij epist
 & quaedam ex libris Hieronymi
 rij Syluensis Episcopi, praesertim
 quinto de sapientia, in quo multa
 uenies, quae iuuenes inflammare
 sint. Historia verò de quodam
 breo ad nostram fidem conuerso,
 ibidem legitur, aureis esset literis
 randa. Ludi vituperationem au
 ocij hoc ipso authore pueri legant
 que perdiscant. Mihi enim Aug
 Caesaris factum valde approbatur,
 vt Suetonius scribit, in euoluendi
 triusq; linguae authoribus nil aequi
 ctabatur, quam praecipia, & ex
 publicè, vel priuatim salubria, ea
 verbu excerpta, aut ad domesticos
 ad exercituum, prouinciarumque
 etc

*Lib. 7. de
 instit. regis.*

*In ipsis
 Augusti
 vita.*

abbat
cipi
acten
istim
I mor
toris
ipulis
b. Te
epist
vni
ertim
nulta
nare
dam
erfo
teris
em ar
egant
Aug
atur
tendi
æque
exer
a, ear
sticos
mque
cto

ctores, aut ad vrbis magistratus ple-
rumq; mittebat, prout quiq; monitio-
ne indigeret. Sed si tibi aliquis erit Le-
pta suauissimus, mone, vt ex hymnis
Dauidicis, & ex Salomonis libris bene
viuendi præcepta condiscat. Prouer-
biorum caput quintum, vsque ad illa
verba: *In medio Ecclesia, & Synagoga,*
in memoria firmiter hæreat: ex Sa-
lomonis oratione verba illa, tuus
idem Lepta decantet: *Da mihi sedium
tuarum a sinistra sapientiam, & noli me
reprobare à pueris tuis.* Ex poëtarum ri-
uulis, (nam fontes hi sunt, quos ape-
rui) quædam gustanda magis, quàm
potanda demōstra. Admonitio enim
grauis & serua vno, aut Virgilij, aut Ho-
ratij, aut Senecæ versu comprehensa
delectat & mouet.

*Improbe amor quid non mortalia pectora
cogis?*

Ænei. 4.

*Sperne voluptates, nocet empta dolore vo-
luptas,*

*Horat. 2.
lib. epistol.*

Non est ad astra mollis è terris via.

*Seneca in.
Hercule fu.*

*Dimidiati versus integra sententia per-
bella est, Facilis descensus Auerni.*

Ænei. 6.

Similis

*Nostri Frã-
cisci Costeri
Christia-
nas institu-
tiones Chri-
stianus pu-
er diligēter
euoluat.*

LIBRARIJ
P. P. P.
N. V.
12

Similis esse debet in Cicerone
 lectus, qui vt benè dicendi magis
 est optimus, sic benè viuendi non
 eptus. Sed firmissima subsidia
 tutis ab altaris diuinissimo illo sacri-
 cio, & precandi assiduitate peten-
 sunt. Nostra enim victima Christi
 est, quam pro nobis, nostrisq; discipulis
 immolare quotidie debemus, illius
 exemplo, qui pro peccatis filiorum dicens
 bus singulis sacrificium offerebat, esse intus
 est dubitandum, quin preces assidue
 multum polleant, gemitusque & nubes
 chrymæ magistrorum maximè profingelis,
 Quid enim diuæ Monicæ de suo Altor, p-
 gustino sollicitæ, moerenti, anxie, quæ concili-
 quotidie ploranti Sabinianus respectatoru
 derit, te minimè fugit. Vale, & vtranda
 auditores tuos meo nomine salute corpo-
 iusseris, eorum auriculis Salomon adiu-
 præceptum illud instillabis, quo m-
 net, vt Creatoris nostri memores que si-
 mus in diebus adolescentiæ, ante
 quam veniat tempus afflictionis qui se-
 & anni difficiles appro-
 pinquent.

Tob. 1. cap.

Ecclesiæ. 12.